

Skövden kunnan yhteyskeskus

Puhelin: 0500-49 80 00 • Verkkosivu: www.skovde.se

Sähköposti: skovdekommun@skovde.se

Postiosoite: Skövde kommun, 541 83 Skövde

Käyntiosoite: Kaupungintalo, Fredsgatan 4, Skövde

LSS

Laki eräille toimintarajoitteisille
annettavasta tuesta ja palveluista

Sisällys

	Sivu
Mikä on LSS?	3
Kymmenen toimenpidettä	4-6
Miten selvitys tehdään?	7
Muuta	7

Hoito- ja hoivasektorin tavoite
Päivittäisessä elämässään hoivatoimenpiteitä tai muuta tukea tarvitsevien henkilöiden on mahdollisimman pitkälle voitava elää ja asua itsenäisinä asukkaina yhteiskunnassa. Turvallisuuden, vastuuntunnon ja kunnioittavan kohtelun on leimattava hoito- ja hoivasektorin toimintaa.

Mikä on LSS?

Laki eräille toimintaesteisille annettavasta tuesta ja palvelusta (LSS) on oikeuslaki, joka takaa hyvät elinehdot henkilöille, joilla on mittavat ja pysyvät toimintaesteet. LSS-lain kautta apua saavien henkilöiden on voitava elää mahdollisimman pitkälle samankaltaista elämää, kuin mitä muutkin ihmiset elävät. LSS-lakia kutsutaan toisinaan myös pluslaiksi, eli täydennykseksi muihin lakeihin, kuten sosiaalipalvelulakiin ja terveyden- ja sairaanhoitolakiin. Tämä tarkoittaa, että henkilö, joka on oikeutettu LSS:n mukaiseen toimenpiteeseen, voi olla oikeutettu tukeen ja apuun myös jonkin muun lain nojalla.

Keitä laki koskee?

Laki ei koske kaikkia toimintaesteisiä henkilöitä, vaan henkilön täytyy kuulua johonkin henkilöpiiriin, jotta hänellä on oikeus toimenpiteisiin.

Henkilöpiiriin kuuluu henkilöitä, joilla on:

1. kehitysvamma ja niitä, joilla on autismi tai autismia muistuttava tila,
2. huomattavat ja pysyvät lahjakkuuteen liittyvät toimintaesteet aikuisiässä ulkopuolisen väkivallan tai ruumiillisen sairauden aiheuttaman aivovamman takia, tai
3. ilmeiset muusta kuin vanhenemisesta johtuvat suuret toimintaesteet ja suuret vaikeudet jokapäiväisessä elämässä ja suuri tuen tai palvelujen tarve.

Sinulla on oikeus pyytää tukitoimenpiteeseen, jos sinun katsotaan kuuluvan johonkin edellä mainituista henkilöpiireistä ja jos sinulla katsotaan olevan sellainen tarve, jota ei voida täyttää muulla tavoin.

Kymmenen toimenpidettä

1. Neuvonta ja tuki

Neuvonta- ja tukipalvelua käsittelee Västra Götalandin alue ja eri ammattilaiset voivat tarjota sitä sinulle, omaisillesi tai henkilökunnalle, jotta voitte saada tietoa siitä, mitä toimintarajotteesi tarkoittaa ja miten se vaikuttaa jokapäiväiseen elämääsi. Palvelu voi sisältää neuvoja ja strategioita arjen helpottamiseksi tai tietoa oikeuksista ja yhteiskunnallisesta tuesta.

Toimenpide ei sisällä terveydenhuoltoa tai kuntoutusta.

2. Henkilökohtainen avustaja

Saatat olla oikeutettu henkilökohtaisen avustajan apuun, jos olet alle 66-vuotias ja tarvitset vakavan ja pysyvän toimintarajoitteen vuoksi apua perustarpeissa:

- hengittäminen
- henkilökohtainen hygienia
- ateriat
- pukeutuminen ja riisuutuminen
- kommunikointi muiden kanssa
- tuki, jota henkilö tarvitsee mielenterveysongelmien vuoksi, estääkseen häntä fyysisesti vahingoittamasta itseään, muuta henkilöä tai omaisuutta
- tukea, jota henkilö tarvitsee jatkuvasti suurimman osan vuorokaudesta sairauden vuoksi, jonka vuoksi hänen hengelle on olemassa vaara tai että hänen fyysiselle terveydelleen on muuten välitön ja vakava vaara.

Jos tarvitset mielenterveysongelmien vuoksi aktivointia ja motivaatiota pystyäksesi suorittamaan henkilökohtaisen hygienian, ruokailun, riisumisen ja pukemisen tai kommunikoinnin muiden kanssa, sekin apu voi olla perustarve.

Jos tarvitset apua henkilökohtaiseen apuun oikeuttaviin perustarpeisiin, sinulla voi olla oikeus saada apua myös muihin henkilökohtaisiin tarpeisiin. Terveys- ja sairaanhoitolain mukaisesti sairaanhoitotoimenpiteisiin et voi saada henkilökohtaista avustajaa.

Jos tarvitset apua perustarpeissa yli 20 tuntia viikossa, sinulla voi olla oikeus Försäkringskassanin maksamaan avustuskorvaukseen.

Voit valita kunnan, yksityisen avustajayrityksen tai -osuuskunnan tarjoaman henkilökohtaisen avustajasi tai voit itse toimia avustajiesi työnantajana.

3. Saattajapalvelu

Saattajapalvelua voidaan myöntää kodin ulkopuoliseen toimintaan ja sen tarkoituksena on estää eristäytyminen. Saattaja voi olla mukana esimerkiksi vapaa-ajan toiminnassa tai kulttuuritapahtumissa.

4. Yhteyshenkilö

Yhteyshenkilöpalvelu auttaa sinua estämään eristäytyneisyyden. Yhteyshenkilö on henkilö, jonka kanssa voit keskustella ja seurustella tai jonka kanssa voit osallistua vapaa-ajan toimintaan.

5. Lomituspalvelu kotona

Lomituspalvelu tarkoittaa, että henkilö tulee kotiisi auttamaan sinua ja antamaan perheellesi aikaa lepoon tai omaan toimintaan.

6. Lyhytaikainen asuminen kodin ulkopuolella

Lyhytaikaisasumisen tarkoituksena on antaa sinulle mahdollisuus vaihtaa maisemaa ja perheellesi aikaa levätä tai aikaa omaan toimintaan. Lyhytaikaisasuminen tarkoittaa yleensä sitä, että voit asua jossakin kunnan lyhytaikaishoitokodissa, jossa on henkilökuntaa, joka antaa sinulle tarvitsemaasi apua. Se voi tarkoittaa myös asumista toisen perheen luona.

7. Lyhytaikainen valvonta yli 12-vuotiaille koululaisille

Jos olet yli 12-vuotias ja tarvitset jonkun apua silloin, kun et ole koulussa ja vanhempasi ovat töissä tai opiskelevat, sinulla voi olla oikeus lyhytaikaiseen valvontaan. Tämä tarkoittaa, että voit asua lyhytaikaishoidossa, jossa henkilökunta auttaa sinua. Saatat olla oikeutettu lyhytaikaiseen valvontaan myös silloin, kun haluat tavata muita ihmisiä ja harrastaa mielekästä toimintaa.

8. Asuminen perhekodissa tai asunnossa, jossa on erityispalveluja lapsille ja nuorille.

Jos olet alle 18-vuotias etkä voi asua perheesi luona vakavan toimintarajoitteen ja korkeiden hoitotarpeiden vuoksi, sinulla voi olla oikeus asua perhekodissa tai erityismajoituksessa muiden toimintarajoitteisten lasten ja nuorten kanssa. Tällaista majoitusta voi hakea myös muulla paikkakunnalla opiskellessaan.

9. Aikuisten erityisasunnot tai muut aikuisten erityisesti mukautetut asunnot.

Jos sinulla on toimintarajoitteen vuoksi suuri tuen tarve jokapäiväisessä elämässä, sinulla voi olla oikeus erityisasumiseen ryhmäasumisen tai suojatun asumisen muodossa. Siihen kuuluu hoitoa, vapaa-ajan toimintaa ja kulttuuritoimintaa.

Jos tarvitset toimintarajoitteen vuoksi kodissasi joitakin perusmuutostöitä, sinulla voi olla oikeus saada erityisesti mukautettu koti. Tähän toimenpiteeseen ei kuulu hoitoon, vapaa-aikaan tai kulttuuritoimintaan liittyvä henkilökunnan tuki.

10. Päivätoiminta

Jos kuulut henkilöryhmään 1 tai 2 ja olet työikäinen, sinulla voi olla oikeus päivätoimintaan. Ohjelma on tarkoitettu henkilöille, joilla ei ole työtä tai opiskelua, ja sen tarkoituksena on antaa sinulle mielekästä tekemistä jokapäiväisessä elämässä.

Miten selvitys tehdään?

Hakemus/pyyntö LSS-lain mukaisista toimenpiteistä

LSS-lain mukaisia toimenpiteitä voi hakea suullisesti tai kirjallisesti LSS-käsittelijän kautta. Lomake kirjallista hakemusta varten löytyy kotisivulta, skovde.se, josta käsin voit sen itse tulostaa. Jos haluat saada lomakkeen postitse, voit soittaa Skövden yhteyskeskukseen (puhelinnumero 0500 - 49 80 00).

Jos asut toisessa kunnassa, mutta haluat muuttaa Skövden ja tarvitset toimenpidettä LSS:n mukaisesti, laita rasti kohtaan ”Ennakkopäätös/ Förhandsbesked” ja ilmoita mitä toimenpidettä pyydät.

LSS-käsittelijä selvittää LSS:n mukaista toimenpidettä koskevaa pyyntöäsi. Käsittelijä tarvitsee siksi lääketieteelliset asiakirjat toimintarajoitteestasi, kuten lääkärin tai psykologin todistuksen. Jos sinun katsotaan kuuluvaksi ryhmään joka voi saada LSS-toimenpiteitä, käsittelijä varaa ajan tapaamiseen jossa voit kertoa hänelle lisää siitä miksi tarvitset toimenpidettä jota olet pyytänyt. LSS-työntekijä voi joutua kysymään myös muilta ihmisiltä toimintarajoitteestasi ja siinä tapauksessa hän pyytää ensin sinulta lupaa siihen.

LSS-käsittelijä tekee arvion oikeudestasi pyytämäsi toimenpiteeseen ja tekee sitten päätöksen, joka lähetetään sinulle kirjeitse.

Oikeus valittaa

Jos et ole tyytyväinen saamaasi päätökseen, voit valittaa siitä hallinto-oikeuteen. Tietoja muutoksenhausta lähetetään sinulle päätöksen mukana. Jos tarvitset lisätietoja, voit ottaa yhteyttä LSS-käsittelijään, joka kertoo sinulle lisää muutoksenhausta.

Kuka voi hakea tukea?

Voit hakea LSS-tukea, jos olet:

- olet yli 15-vuotias
- huoltaja
- uskottu mies, edunvalvoja tai edustaja

Muuta

Paljonko LSS-lain mukainen tuki maksaa? LSS-lain mukaiset toimenpiteet ovat maksuttomia. Maksu peritään ruoasta ja asunnon vuokrasta, jos henkilöllä on asunto jossa saa erityistä palvelua. Myös vapaa-ajantoiminnat ovat maksullisia. Myös ruoasta maksetaan ollessasi lyhytaikaishoidossa tai lyhytaikaishoivassa oleskelun ajalta.